

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Nevena Krivokapić, Mileva Malešić, Vlado Mareš, Ivan Cvejić, Marija Kordić, Filip Švarn, Tamara Skrozza, Vladimir Radomirović, Ivana Stjelja i Dragan Đorđević, na sednici održanoj 30.6. 2016. godine, jednoglasno, izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstovima "Jelenin ubica skoro sigurno neko iz kuće", Jelenin muž pred hapšenjem" i "Zorice izvukli smo se, sve smo ih zaje*ali", objavljenim 18. i 26. aprila i 4. maja 2016. godine, dnevni list "Informer"

- 1. prekršio je tačku 1, 2 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja)** Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i da ne objavljuje neosnovane optužbe, klevete i glasine,
- 2. prekršio je tačku 3 Odeljka IV (Odgovornost novinara)**, po kojoj je novinar dužan da poštuje pravilo pretpostavke nevinosti i ne sme nikoga proglasiti krivim do izricanja sudske presude,
- 3. prekršio je tačku 3 Odeljka VI (Odnos prema izvorima informisanja)**, po kojoj se košišćenje anonimnih izvora generalno ne preporučuje, osim ukoliko nema drugog načina da se dođe do informacije od značaja za javnost,
- 4. prekršio je i tačke 1 i 2 Odeljka VII (Poštovanje privatnosti)**, o obavezi novinara da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše, kao i da treba da izbegava spekulacije i prenošenje nedovoljno proverljivih stavova u izveštavanju o nesrećama i tragedijama u kojima ima stradali.

OBRAZLOŽENJE

Petar Jeremić, član Komisije za žalbe Saveta za štampu, podneo je žalbu na osnovu rezultata monitoringa dnevnih novina, koji sprovodi za potrebe Saveta. On je zaključio da je u slučaju ubistva pevačice Jelene Marjanović u većini objavljenih tekstova prekršen Kodeks novinara Srbije, ali, kako Komisija ne može da se izjašnjava o desetinama objavljenih tekstova, izabrao je tri, koja smatra ilustrativnim za sve zabeležene prekršaje. Jeremić je naveo da se u spronim tekstovima kao na moguće počinice ubistva ukazuje na više članova porodice Marjanović, čime je prekršena odredba Kodeksa o obavezi poštovanja pretpostavke nevinosti, kao i odredba koja ne dozvoljava iznošenje neosnovanih optužbi i kleveta. Jeremić je u žalbi naveo i da novinari ne prave nikakvu razliku između prenošenja činjenica, pretpostavki i nagađanja, kao i da su svi izvori anonimni što je takođe suprotno Kodeksu, koji propisuje da je to izuzetak.

Redakcija lista "Informer" nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe zaključili su da je reč samo o delu od ukupno više od 150 tekstova koje su dnevne novine objavile u toku aprila i maja u vezi sa istragom o ubistvu Jelene Marjanović, te da je

gotovo svakim tekstom prekršeno više tačaka Kodeksa. Po oceni Komisije, ovakva medijska kampanja u većini dnevnih novina je do sada nezabeležena i njome su pomerene sve granice profesionalnih standarda: Tekstovi na koje se podneta žalba samo su deo skandaloznih napisa, u kojima mediji nisu vodili računa ni o kakvim etičkim pravilima struke, već su, umesto policije i tužilaštva, "vodili istragu o ubistvu", "otkrivali" ubice i njihove motive. Istina je da postoji interes javnosti da se ubistvo što pre reši, ali to ne znači da novinari treba da rade posao istražnih organa, tužilaštva i suda. Posebno neprihvatljivom, zbog toga, Komisija, smatra odluku redakcije "Informera" da raspiše nagradu za dostavljanje informacije koja bi mogla da dovede do rešenja ubistva. List je, takođe suprotno Kodeksu, praktično direktno optužio članove porodice Marjanović za ubistvo ili saučesništvo u zločinu., čime je prekršena odredba o obavezi poštovanje pretpostavke nevinosti.

U nedostatku bilo kakvih pravih informacija, prenošene su najrazličitija nagađanja i spekulacije, korišćeni su gotovo isključivo anonimni izvori, a suprug ubijene žene i njegova porodica su optuživani za najrazličitije stvari, od kojih mnoge nemaju nikakve veze sa ubistvom, niti postoji bilo kakav javni interes za objavljivanje detelja iz privatnog života porodice.

Zbog svega toga, Komisija je jednoglasno odlučila da izrekne javnu opomenu zbog kršenja Kodeksa novinara Srbije.

Beograd, 30.6.2016.

Predsedavajuća

Nevena Krivokapić